

Daniel Kuatiañe'ëryru – Papapy Póapy ha Porundy haḡua

Oñembohesa'ývo umi Doctrina Japu: Peteĩ Jehechakuaa Histórica pe Diario rehe Adventismo-pe

Jeff Pippenger

2024-02-22

Ko sériepe artículo paha peteĩha ko aty marandu rehegua Daniel arandukáre, roike haḡua peteĩ jehaipyre Manuscript Releases, volúmen 20, 17–22-gui, upépe Sister White hesakã porã omombe'u haḡua pe mbo'epy he'íva “pe ára ha ára” ohechauka Cristo santuario, oñeme'ẽ hague anciano-kuéra Prescott ha Daniells-pe “ángel yvágagui oñemosẽ va'ekue” rupive. Ha'e ndohechakuaái añetehápe pe iñidea japu “pe ára ha ára” rehegua, che ajapo haguéicha, péro pe tembiasakue marandu hesakã porãiterei kóva ha'e hague upe mba'e ha'ekuéra oha'áva omopyenda añeteguáramo. Ha'ekuéra oheka kuri ojehaijey haḡua Uriah Smith aranduka Daniel and the Revelation pehẽnguekuéra, omomba'éva pe entendimiento “pe ára ha ára” rehegua, ha'e ombohéra Early Writings, página setenta y cuatro-pe, pe jehechakuaa hekopete haḡuáicha.

W. W. Prescott omoheraukuãkuri peteĩ revista periódica hérava The Protestant, upépe pe tema añoite va'ekue hína hupi haḡua pe jehecha japu “the daily” rehegua. Ha'e ha pe presidente Conferencia General-gua, A. G. Daniells, oiko pe kyse akãrã satánicova haḡua omotenonde Prescott rembiapo, oñemoĩ haḡua pe doctrina japu Adventismo-pe pe jehecha ortodoxo ramo; ha katu Ellen White oikove aja, ijehupytyrã pe tembiapo satánicovape oñejoko va'ekue. Año 1931-pe, Daniells omombe'u, pe añoite voi ojehaíro guare pe pasaje Manuscript Releases-gua (1910), ha'e (Daniells) oreko hague peteĩ entrevista Hermana White ndive pe tema “the daily” rehe, ha ha'e omboguata hague chupe oguerovia haḡua ha'e ha Prescott jehecha ha'eha pe añetega.

Tuicha haḡua ko tembiasakue, ko'ága ñañepyryũgui ñahesa'ýjio pe jeikuaapy tuichave uguãhẽ va'ekue ary 1989-pe, umi línea marangatu ñemoambue rehegua ha Daniel 11 paha haḡua seis versíkulo oñeñapytĩ'ý ríre. Jahechakuaa haḡua pe tesape ojeheñoiva Unión Soviética oñembyai jave, oñekumplívo Daniel 11:40-pe, tekotevẽ “pe ára ha ára”, ha pe tembiasakue profético ojehechaukáva “pe ára ha ára” rupive, oñentende porã; pe tembiasakue niko ohechauka pe tembiasakue jeje Daniel 11:40 guive 45 peve. Umi versíkulo omombe'u pe marandu oñeñapytĩ'ýva umi versíkulo pe ha'ehague “umi marandu kuarahyresẽ ha yvate guio”, oguerúva Ñandejára tavayguakuéra ñembojopy paha.

Ha marandu kuarahyresẽ gotyo ha yvate gotyo osẽva omoapañuái chupe; upéva osẽta pochy eterei reheve ohundi haḡua, ha omomba haḡua hetápe. Ha omoíta ipalácio rógakuerarã marakõi mbytẽpe, pe yvyty marangatu hechapyrãme; upéicharõ jepe uguahẽta ipahápe, ha avave ndoipytyvõmo'ãi chupe. Daniel 11:44, 45.

Pe marandu ñe'ëryru irundy pa, ojeipe'a va'ekue Unión Soviética ho'arõ guare ary 1989-pe, ha'e pe ama pytagua marandu omboguatátava papádope (mburuvicha yvategua), “osẽ haḡua pochy

eterei reheve ohundi haña, ha ombogue haña hetaite.” “Marandu” ha’e profétikamente peteĩ marandu.

Ha mba’êicha piko opredikáta hikuái noñemondo’ýre? ojehaiháicha: ¡Iporãite niko umi py oikuaaukáva pe marandu porã py’aguapyva rehegua, ha oguerúva marandu vy’apavẽ mba’e porãnguéra rehegua! Romanos 10:15.

Pe ama rehegua kyvõ pahápegua hína pe marandu oikuaaukáva Tupã ára pahapeguápe oñangarekóva, opurahéiva pe parral rehegua purahéi ha Moisés ha pe Ovecha Rymba’i purahéi.

Mba’eichaitépa iporã yvyty ári pe oguerúva py’aguapy marandu porã, pe omombe’úva py’aguapy; pe oguerúva iporãva marandu porã, pe omombe’úva ñepysyrõ; pe he’íva Siónpe: Nde Tupã oisãmbyhy! Nde ñangarekoha kuéra omopu’ãta iñe’ẽ; peteĩ ñe’ẽme oñondive opurahéita: ohecháta rupi hikuái ojohegui, Ñandejára ombojevy vove Sión. Isaías 52:7, 8.

“Marandu” oĩva Daniel 11, versíkulo mokõipa irundyte ombopochy pe kuimba’e angaipávape, ha pe papakuéra ruguý ñehẽ paha oñemboguata. Upe marandu hína pe mbohapyha ánhel remiandu, oñembotuicháva peteĩ sapukái hatãme pe pya’e ou hañaicha pe arapokõindy léi.

“Avave ndojekondenái pe oguereko mboyve tesape ha ohecha pe tekotevẽha omboaje haña pe irundyha mandamiénto. Péro osẽ vove pe dekretokuéra omoneĩ haña pe sábado japuva, ha pe sapukái hatã ‘pe mbohapyha ánhel’-gui oavisa vove yvypórape ani haña omomba’e pe mymba ha ta’angamýi, upérõ hesakã porãta pe ñemohenda pe japu ha pe añete apytépe. Upérõ umi osegíva gueteri pe tembiapo vaipe ohupytyta pe mymba marka.” Signs of the Times, 8 de noviembre de 1899.

“Marandu kuarahygua ha yvategua” ombopochýva pe papado, tuichavéva sapukái hatãme pe léi domingo-pe, ha upe marandu hína pe ama pahaguéva marandu oñepyrũva’ekue 11 jasyporundy ary 2001-pe. Pe ñe’ẽjoaju “ñe’ẽ hatã” ha’e peteĩ ñe’ẽ profético ohechaukáva peteĩ pu’aka okakuaáva.

“Ko tiempopeñarã pe añetegua, pe mbohapyha ánhel rembiayhu marandu, oñemoherakuáva’erã ñe’ẽ hatãme, he’iséva pokatu hetavéva reheve, jaguerékóvo ñande renondépe pe jeha’a paha guasu.” The 1888 Materials, 1710.

“Marandu” ñe’ẽjoaju irundyha pa irundypa mokõiha pegua ha’e pe ama paha marandu yvypóra ñembyasy renda oñembotýta hañaicha mboyve, Miguel opu’ã jave. Ha’e pe ama paha marandu peteĩcha oguahẽ va’ekue 11 jasyporundy ary 2001-pe, hákatu okakuaa peteĩ sapukái hatãme, térã peteĩ ñe’ẽ hatãme, umi cien cuarenta y cuatro mil oñemboty haña ha Espíritu Santo upéi oñeñohẽ jave ñeme’ẽ’ýre. Ha’e pe ama paha marandu peteĩcha ombojehechaukava’ekue pe periodo oñembotyha umi cien cuarenta y cuatro mil.

Pe marandu lluvia pahápegua rehegua añoite oñembojogua vai peteĩ marandu py’aguapy ha tekorosã reheguáre, oñepresentáva Adventismo Laodiceape “mburika” oguahẽ guive peve “león” oguahẽ. Pe ára mbyte oĩva 11 jasyporundy 2001 guive peve pe léi domingo oguahẽ hañaape, ohechauka pe tupao ñemano tupa Adventismo Laodiceagua rehegua; ha umi oñembojovakeva’erã Tupã róga (Jerusalén) rire, omano hikuái pe tyaikue peteĩme. Pe ñemano tupa Adventismo Laodiceagua rehegua oĩ pe mburika ha pe león mbytépe, ha pe marandu oñemboykéva ha oguerúva

iñemano ha'e "marandu kuarahyresẽ" guive (peteĩ símbolo Islam rehegua) ha yvate guive (peteĩ símbolo papado rehegua). Ha'e pe marandu voi, ha'éva pe mbohapyha ánhel marandu.

Umi poteĩ téra umi seis versíkulo paha Daniel once pegua, oñemboja'o'ỹ va'ekue ára paha jave ary 1989-pe, ha'e pe marandu ama pahagua rehegua, oñemomarendúva peteĩ ára oñemomarandu aveiha peteĩ marandu japu ama pahagua rehegua "py'aguapy ha jerovia haña". Pe prueba ama pahagua rehegua oñepyrũ raẽ ombohováĩ Ñandejára róga, upépe niko oñepyrũ pe juicio, ha upéi ombohováĩ ambue aty ovecha oĩva Ñandejára róga okápe. Upévore, tekotevẽiterei ñantende pe "japu" oñemoingéva Adventismo Laodicense-pe mbohapyha generaci3n-pe; Ñandejára oñohẽ aja Ijespíritu Santo umi ojeselláva ári, upe jave avei oñohẽta mbotavy hatã umi ndojapyhýiva añetegua mborayhu.

Pe ñorairõ guasu ha mbyte pukukue siglo veinte ñepyrũme oñemoheñóiva'ekue "pe ára ha ára" rehe, peteĩ kuimba'e odefendéva pe posici3n Millerita hekopeteha, he'íva "pe ára ha ára" ha'eha peteĩ símbolo paganis-mo rehegua, ha'éva'ekue F. C. Gilbert. Gilbert oñekonverti va'ekue judaísmo-gui ha omoñe'ẽ ha oñe'ẽ hebreo hekopete. Ha'e odefende pe posici3n umi pionéro kuéra rehegua libro de Daniel-pe, oñemopyendáva iñentendimiento rehe pe ñe'ẽ hebrea rehegua. Año 1910-pe, upe arýpe voi Hermana White ohai haguépe pe manuscrito oñeñotỹ hañaicha heta década pukukue, omombe'úva Daniells ha Prescott remiandu "pe ára ha ára" rehegua ou hague Satanás anhel kuérargui, Gilbert oreko va'ekue peteĩ entrevista personal Hermana White ndive pe tema "pe ára ha ára" rehe.

Jaikuaa oikohague peteĩ ñe'ẽjovake, upe rire voi (ambue ára) ohai haña peteĩ mombykykue pe ñe'ẽjovake rehe orekóva'ekue Hermana White ndive. Año 1931-pe, A. G. Daniells he'i va'ekue orekohague peteĩ ñe'ẽjovake Hermana White ndive pe mba'e hérava "the daily" rehegua, upe mismo añope—1910-pe. Daniells he'i Hermana White ndohejái hague chupe mba'eveichagua ñemohu'ã ndaha'éiva "the daily" ha'eha peteĩ símbolo Cristo rembiapo pe santuariope. Péro Daniells he'i hague oikohague peteĩ ñe'ẽjovake, ndaha'ei aõõnte peteĩ "japu", ha'e voi pe profesía "japu" omoheñóiva ñembotavy mbarete.

Umi oĩvape ñuarã ndaikatúiva oguereko po hañaicha umi kuatia'atã 1843 ha 1850 pegua, tuicha mba'e ojeikuaa haña kóvape: pe kuatia'atã 1843 pegua oñemoherakuãrõ guare ary 1842-pe, umi Millerigua gueteri oguerovia pe santuario oñemopotĩ va'erãha, oñekumpli haña pe profesía mokõi sua atýgui mbohapy sua ary rehegua, ha'eha ko yvy. Oñemoherakuãvo hikuái pe kuatia'atã 1850 pegua, upérõ aikuaáma hikuái pe santuario oñemopotĩ va'erãha ha'eha pe santuario yvagapegua. Upévore pe kuatia'atã 1843 pegua NDOREKÓI mba'eveichagua ta'anga Ñandejára santuario rehegua, ha pe kuatia'atã 1850 pegua katu OREKO peteĩ ta'anga Ñandejára santuario rehegua. Kóva tuicha mba'e, Daniells he'i haguére ijatyhápe Hermana White ndive ohechauka hague chupe pe kuatia'atã 1843 pegua, ha ohechauka hague chupe pe santuario oĩva pe kuatia'atã ári. Upéva ndaikatumo'ãi kuri, ndahaupytygui santuario pe kuatia'atã 1843 peguápe. Iñe'ẽ oĩ hague peteĩ atyhápe ha'e kuri peteĩ "japu."

Aikuaávo ko tembiasakue ári ary 2009-pe, ha ahechakuaávo umi kuimba'e mokõive lado-gui ko mba'épe oporomoñepyrũva he'iháicha orekohague peteĩ ñe'ẽjovake Hermana White ndive pe mba'e

“the daily” rehegua, amondo peteĩ correo electrónico Ellen White Estate-pe ha aporandu chupekuéra orekópa jeike pe kuatione’ẽ registro-pe oñemboguapývape Hermana White ñe’ẽjovakekuéra ary 1910-pe. Ha’ekuéra he’i chéve gueteri oguerékoha pe kuatione’ẽ registro. Ko’áva hína che correo electrónico ha pe mbohovái Ellen White Estate-gui.

Arakõi, 19 jasypa 2009-pegua

Oimeraẽ rehegua haña:

Ahendu oĩ hague peteĩ kuatione’ẽ jehaipyre ojeihaguépe mávapa ojapo va’ekue ñomongeta Hermana White ndive ha mba’e rehepa umi ñomongeta. Añeha’ã aikuaa tẽrã amboyke haña añeteguápa A. G. Daniells oreko va’ekue peteĩ ñomongeta Hermana White ndive ary 1910-pe pe tema hérava “daily” rehe. Aikuaa oĩha testimonio histórico he’íva upe ñomongeta oiko hague, ha katu aime aporandúvo oĩpa peteĩ jehaipyre peteĩ kuatione’ẽ oficial-pe añetehápe omboguapýva upéva. Upéicha avei, oñemombe’u chéve F. C. Gilbert avei oreko hague peteĩ ñomongeta Hermana White ndive ary 1910-pe pe tema “daily” rehe, ha aime aikuaase haña ikatúpa oñemoneĩ upéva peteĩ kuatione’ẽ jehaipyre herakuã hañaicha oñeñongatúva hembiapokue rupive upe período aja. Ikatu hañaicha ndaipóri kuri peteĩ kuatione’ẽ jehaipyre, tẽrã ikatu hañaicha oĩramo ndapeikuaakái upe marandu, tẽrã ikatu hañaicha noĩri pene posibilidad-pe pehecha haña chéve ñuarã jepe upéva oĩramo. Upévale, oimeraẽ mba’ere, aipota kuri aporandu. Oimeraẽ pytyvõ ikatúva peme’ẽ chéve aguyje eterei haña.

Jerovia’ẽ Jeff,

Aguyje nde correo electrónico rehe. Ore roguereko añetehápe peteĩ marandu porãite ha opavavéramo Ellen White rembiasakue riregua, oñemopyendáva hembikuationhai, hembiapokuéra ára ha ára rehegua, ha umi moĩporãpyre oñemoherakuáva rehe; upéicharõ jepe, ndaipóri peteĩ “kuatione’ẽ ñongatuha” he’isevaicha.

Katuete’ỹre remoñe’ẽma A G Daniells ovisita hague Ellen White-pe rehegua EGW Biography vol. 6-pe, The Later Elmhaven Years, pp. 256, 257. Ndajajuhúi mba’eve peteĩ jehaipyre ijeheguíva ko ñomongeta rehegua. Ore rerekóma peteĩ kuatione’ẽ Elder Gilbert-gui, 1 de junio de 1910 rehegua, ohechaukáva iplano oĩ hañaicha St. Helena-pe (upépe oiko Ellen White) umi 6-9 de junio jave. Upéva añoite pe kuatione’ẽ haña peve.

Tupã tanderovasa — Tim Poirier, Vice Director, Ellen G. White Estate

Ndajejepái peteĩ registro ijeheguíva ohechaukáva Daniells araka’eve oguereko hague peteĩ entrevista pe mba’e hérava “the daily” rehe; hákatu oĩ peteĩ kuatione’ẽ Gilbert mba’éva omombe’úva hembipota oĩ haña hógape ára poteĩ guive porundy peve jasypoteĩ ary 1910-pe.

Pe biografía de la Hermana White, a la cual hace referencia el Ellen White Estate, donde su nieto aborda la cuestión de la entrevista de Daniells, él registró la afirmación de Daniells concerniente a la entrevista fabricada de 1910:

“Peteĩ momento’i riremí upe ñomongetápe, Elder Daniells, oĩva hendive W. C. White ha C. C. Crisler, ipy’aroryetáva ohupyty haña Ellen White voi-gui mba’épa he’iseva’ekue pe ñe’ẽ

Early Writings-pe, oho hendápe ha omoĩ pe asunto henondépe. Daniells ogueraha hendive Early Writings ha pe cuadro 1843 gua. Oguapy hi'aguĩ Ellen White-gui ha oporandu chupe heta porandu. Iñe'ẽmombe'u ko ñomongeta rehegua omoneĩ W. C. White:"

“Alee vaekue Sister White-pe pe je'e oĩva yvate Early Writings-pe. Upéi amoĩ henondépe ore kuatia'atã profético oiporúva ore ministrokuéra omysesakãvo Daniel ha Apocalipsis profeciakuéra. Ahenói imandu'ápe pe ta'anga santuario rehegua ha avei pe periodo 2300 ary rehegua, ojehechaháicha pe kuatia'atãme.

“Upéi aporandu chupe ikatúpa imandu'a mba'épa ojehechauka va'ekue chupe ko mba'e rehegua.

“Che mandu'ávo hembováí, ha'e oñepyrũ omombe'úvo mba'éichapa oĩva'ekue apytépe umi mburuvichakuéra oĩva'ekue pe movimiento 1844-pe oñeha'ã hague ojuhu haña ára pyahu pe 2300 ary javegua paha haña. Ko ñeha'ã niko hína kuri oñemoĩ haña ára pyahu Ñandejára ou haña. Kóva omohenoĩ kuri ñembyasy ha py'apy umi oĩva'ekue Movimiento Adventista-pe apytépe.

“Ko ñembyatyvai jave pe Ñandejára ohechauka kuri chupe, he'i hague, pe jehecha oñemboguata ha oñemombe'u va'ekue umi ára rehegua oĩ porãha, ha araka'eve ndaikatuvéi oñemohenda ambue ára, ni ambue marandu aravo rehegua.

“Upéi ajupe porandu omombe'u haña mba'épa ojehechauka va'ekue chupe pe hembyre “tapiaguáre” rehegua—pe Mburuvicha, pe ehérsito, pe jeipe'a haña pe “tapiagua”, ha pe ñembyai haña pe tupaópe.

«Ha'e ombohováí umi mba'e rehegua ndojehechaukái hague chupe visión-pe pe ára térã aravo reheguaicha. Ndojeguerahamo'ái chupe osẽ haña ome'ẽ haña peteĩ ñemyesakã umi profecía pehẽngue rehegua.»

“Pe ñe'ẽjovake ombopyguasu che apytu'ũ. Ndapytái haña py'apy'ỹme, ha'e oñe'ẽ sãso hañaicha, hesakã porã hañaicha ha puku hañaicha umi 2300 ary rehe, ha katu pe ambue parte profesia rehegua katu okirirĩ.

“Pe conclusiõnnte ikatúva aipe'a ñemyesakã sãsógui pe tiempo rehegua ha ikirirĩgui pe “ko'ẽreicha” jepe'arõ rehe ha pe santuario oñemombo yvýpe rehe, ha'e va'ekue pe visión oñeme'ẽva'ekue chupe ha'eha pe tiempo rehegua, ha noñemyesakãi hague chupe ambue hendáicha pe profecía pehẽnguekuéra rehe.—DF 201b, AGD statement, 25 de septiembre de 1931.” Arthur White, Ellen G. White, volumen 6, 257.

Daniells he'i va'ekue ohechauka hague chupe pe kuatia'anga 1843 gua ha oporandu hague chupe pe santuario rehe, ndaha'éiva ojehechaukáva pe kuatia'ángape. He'i avei ogueraha hague pe aranduka *Early Writings* ha oporandu meme hague chupe mba'épa he'ise raka'e, upehápe ha'e hesakã porãhápe omoneĩvo umi pionéro-kuéra entendimiento rehegua “the daily” ha pe kuatia'anga oñediriha Ñandejára po rupive. Ellen White ra'y, ha'éva Arthur L. White ru, pe biográfó ohai va'ekue peteĩ jehechapy'ã guasu ko mba'e oje'éva oiko hague rehe, omoneĩma kuri Daniells ha Prescott remimo'ã satanigua rehegua “the daily,” ha ome'ẽ testimonio Daniells

afirmación rehegua pe mba'e ha'e ohendu va'ekue upe entrevista-pe. Ndaikatúi oje'e ojapo porã hague hikuái ñemombe'u gua'u, pe kuation'anga 1843 gua ningo ndohechaukái peteĩ santuario Daniells ikatúva ombohechauka hague.

Ambue japu ipu'akáva ojehechaukáva upe ñomongetápe hína pe japu he'íva pe pasáhe oíva *Early Writings*-pe hague peteĩ ñemomandu "aravo ñemohendáre" rehe. Pe pasáhe Daniells ojeruréva ndaje hese ha'e kóicha:

"Ahecha aikuaa kuri pe kuation'ape 1843-gua oñemboguata hague Ñandejára po rupive, ha ndojemoambuéi va'erãha; umi papapy oĩ hague Ha'e oipotaháicha; Ipo oĩ hague hi'ári ha omokañy peteĩ jejavy oíva'ekue algunos papapýpe, avave ndaikatúi hañuáicha ohecha, peve Ipo oñepe'ávo."

"Upéi ahecha, pe 'tapiategua' rehegua (Daniel 8:12), pe ñe'ẽ 'sacrificio' yvypóra arandu rupive oñemoĩ hague, ha ndaha'éiha pe texto pegua, ha Ñandejára ome'ẽ hague hese pe jehecha añetéva umi ome'ẽ va'ekuépe pe juicio aravo sapukái. Oĩ jave joaju, ary 1844 mboyve, haimete opavave oĩ joajúpe pe jehecha añetévare pe 'tapiategua' rehe; ha pe jepy'apýpe oúva 1844 guive, ambue jehechakuéra oñemoneĩ, ha pytũ ha jepy'apy oúvo hapykuéri. Pe ára ndoikovéima peteĩ prueba ramo 1844 guive, ha araka'eve noñemoingemo'ãmo'ãi jey prueba ramo." Early Writings, 74, 75.

Willie C. White, Sy White ra'y, omone'ẽmava'ekue pe jehecha japu "the daily" rehegua, ha ita'ýra Arthur oheka hañua ombohapeve "japu" ojoajúva pe ñe'ẽjovake araka'eve ndoikóiva rehe, oñeha'ávo omoĩ hañua pe ñemoñe'ẽ pe párrafo oĩvagui Early Writings-pe, ha'eha peteĩ ñemongeta'i año ha peteĩnteva añetegua aravo ñemohenda rehe. Upéva peteĩ ñe'ẽteéva oñemoheñoiva'ekue ary 1930 rupi ha upéi oiko "japu" pehẽngue tenondegua.

Ñañe'ẽta upe argumento rehe pe artículo outavape.

"23 jasyporundype, Ñandejára ohechauka chéve ha'e ojepyso hague ipo mokõiha jey ojerure hañua hembýva itavayguakuérargui, ha oñemohetaveva'erãha ñeha'ã ko ñembyaty árape. Ñemosarambi ára pukukue, Israel oñenupã ha oñembyai; ha ko'ágã, ñembyaty árape, Tupã omongueráta ha ombojoapýta itavayguakuérape. Ñemosarambi aja, ñeha'ã oñeme'ẽva oñemyasãi hañua pe añetegua oreko vaekue sa'i mante apopyrã, ojapo sa'i térã mba'eve; ha ñembyaty aja, Tupã omoĩma vove ipo ombyaty hañua itavayguakuérape, ñeha'ã oñemyasãi hañua pe añetegua oguerekóta pe jejapopyrã oñembosako'íva. Maymáva tojoaju ha toñemoakãrapu'ã pe tembiapópe. Ahecha vaekue ha'eha peteĩ tĩrõ opa mba'e oĩvagui oĩramo oimeraẽva ojepy'apyva'ekue ñemosarambi rehe techapyrãramo ñanemoĩ hañua ñande rape ko'ágã ñembyaty aja; Tupã ndojapóiramo ñanderehe ko'ágã hetave mba'e upe ojapo va'ekuégui uperõ, Israel araka'eve noñembyatymo'ãi. Ha tekotevẽiterei pe añetegua oñemyasãi peteĩ kuatiaroguépe, oñemombe'u hañuáicha."

"Ñandejára ohechauka chéve pe kuation 1843 gua ojegeraha hague ipo rupive, ha mba'eveichagua ipehẽngue ndojemoambuéiva'erãha; pe papapykuéra oĩ hague ha'e oipotaháicha. Ha ipo oĩ hague ári ha omokañy peteĩ jejavy umi papapy apytépe, avave ndohechakuaái hañuáicha, peve ipo oñemboyke peve.

“Upéi ahecha, pe ‘Diario’ rehegua, pe ñe’ẽ ‘sacrificio’ oñemoĩ hague yvypóra arandúgui, ha ndaha’úi pe texto peñarã; ha Ñandejára ome’ẽ hague pe hesakã porãva hese umi ome’ẽ va’ekuẽpe pe juicio aravo sapukái. Oĩ jave joaju, 1844 mboyve, haimete opaite oĩ kuri peteĩ ñe’ẽme pe hechakuaa añeteguáre pe ‘Diario’; ha 1844 guive, pe javorái, oñemomorã ambue hechakuaa, ha upe rire oúma pytũ ha javorái.” Review and Herald, November 1, 1850.